

EDUSKUNNAN VASTAUS 372/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- huollon ammattihenkilöistä ja Sosiaali- ja ter- veysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain muuttamisesta (HE 354/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 52/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sosiaalihuollon ammattihenkilöistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää asiakas-
turvallisuutta sekä sosiaalihuollon asiakkaan oi-
keutta laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hy-
vään kohteluun:

1) varmistamalla, että tässä laissa tarkoitettu-
la sosiaalihuollon ammattihenkilöllä on ammat-
titoiminnan edellyttämä koulutus, riittävä am-
matillinen pätevyys ja ammattitoiminnan edel-

lyttämät valmiudet sekä mahdollisuus kehittää ja
ylläpitää ammattitaitoaan;

2) edistämällä sosiaalihuollon ammattihengi-
löiden yhteistyötä ja tarkoituksenmukaisen teh-
täväarakenteen muodostamista asiakkaiden pal-
velutarpeet huomioon ottaen;

3) järjestämällä sosiaalihuollon ammattihengi-
löiden ammattitoiminnan valvonta.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan julkista tehtävää hoita-
van yhteisön tai yksityisen toimijan palvelukses-
sa oleviin sekä itsenäisinä ammatinharjoittajina
toimiviin sosiaalihuollon ammattihenkilöihin.

3 §

Sosiaalihuollon ammattihenkilö

Sosiaalihuollon ammattihenkilöitä ovat:

1) ne, jotka ovat tämän lain nojalla saaneet ammatinharjoittamisoikeuden (*laillistettu ammattihenkilö*);

2) ne, joilla tämän lain nojalla on oikeus käyttää sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä (*nimikesuojattu ammattihenkilö*).

Laillistettu ammattihenkilö on oikeutettu toimimaan asianomaisessa ammatissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä. Nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikkeistä ja ammattinimikkeen edellyttämästä koulutuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Nimikesuojatun ammattinimikkeen käyttöoikeuden edellytyksenä on lisäksi, että henkilö on merkitty 16 §:ssä tarkoitettuun sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin nimikesuojattuna ammattihenkilönä. Nimikesuojatun ammattihenkilön tehtävissä voi toimia muukin henkilö, jolla on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito. Valtioneuvoston asetuksella säädetään nimikesuojatun ammattihenkilön tehtävissä toimivalta muulta henkilöltä vaadittavasta riittävästä koulutuksesta.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tehtävä-rakennetta ja tehtävien jakoa voidaan uudistaa ammattihenkilöiden osaaminen, ammattitaito ja koulutus huomioon ottaen, jollei laissa tai asetuksessa toisin säädetä, mikäli se on perusteltua asiakkaiden palvelutarpeiden, työjärjestelyjen ja sosiaalipalvelujen tuottamisen kannalta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarkoituksenmukaisen tehtävärakenteen ja työnjaon kehittämisestä.

4 §

Ammattieettiset velvollisuudet

Sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatillisen toiminnan päämääränä on sosiaalisen toimintakyvyn, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden

edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin lisääminen.

Sosiaalihuollon ammattihenkilön velvollisuutena on noudattaa ammattitoiminnassaan, mitä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista sekä asiakastietojen käsittelystä säädetään.

5 §

Ammattipätevyyden ylläpitäminen ja osaamisen kehittäminen

Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin.

Sosiaalihuollon ammattihenkilön työnantajan tulee luoda edellytykset sille, että ammattihenkilö saa työssään tarvittavan perehdytyksen ja että hän voi osallistua ammattitaitonsa kehittämiseksi tarpeelliseen täydennyskoulutukseen.

6 §

Tietojen antaminen valvontaviranomaisille

Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston pyytämät, niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

2 luku

Oikeus toimia sosiaalihuollon ammattihenkilönä

7 §

Oikeus harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pää-

aineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä.

8 §

Oikeus harjoittaa sosionomin ja geronomin ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosionomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa geronomin ammattia henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

9 §

Sosiaalityöntekijän erityiset velvollisuudet

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu sosiaalityöntekijä vastaa sosiaalityön ammatillisesta johtamisesta sekä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen sosiaalisen tuen ja palvelujen tarpeeseen vastaavasta sosiaalityön asiakas- ja asiantuntijatyöstä sekä sen vaikutusten seurannasta ja arvioinnista.

Sosiaalityöntekijä vastaa lisäksi sosiaalihuollon palvelujen antamisesta ja päätöksenteosta sen mukaan kuin muualla laissa erikseen säädetään.

10 §

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa koulutuksen saanut EU- tai ETA-valtion kansalainen

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1093/2007) mukaisesti oikeuden harjoittaa Suomessa tämän lain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua ammattia Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle

on jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin, tai muu asiakirja, joka osoittaa hakijan valmiuden kyseisen ammatin harjoittamiseen.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain mukaisesti oikeuden käyttää Suomessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty tutkintotodistus tai sen kanssa vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin, tai muu asiakirja, joka osoittaa hakijan valmiuden kyseisen ammatin harjoittamiseen.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto voi määrätä hakijalle korvaavina toimenpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen siten kuin siitä on säädetty ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa.

11 §

Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa koulutuksen saanut

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua ammattia henkilölle, jolle on Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa suoritetun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden käyttää

valtioneuvoston asetuksella säädettyä nimike-suojatun ammattihenkilön ammattinimikettä henkilölle, jolle on Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa suoritettuna koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä hakijalle korvaavina toimenpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta sekä hakijalle asetettavista muista pätevyysvaatimuksista.

12 §

Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa

Sosiaalityöntekijän ammatissa voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön aineopinnot ja käytännön harjoittelun. Opiskelija toimii ammattiin valmistuneen sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena.

Muun laillistetun ammattihenkilön ammatissa voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan kyseiseen laillistetun ammattihenkilön ammattiin opiskeleva tai sosiaalialalle soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, jolla on riittävät edellytykset ammatissa toimimiseen.

Tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimivaan henkilöön sovelletaan tällöin soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään sosiaalihuollon ammattihenkilöistä. Tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimimisen edellytyksistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tilapäisesti sosiaalityöntekijän ammatissa toimivalla henkilöllä ei ole sosiaalityöntekijälle säädettyä oikeutta päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta tai siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Ulkomailta tutkinnon suorittaneen oikeudesta toimia tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön

ammattissa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Hakemuksen liitteet

Edellä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää jäljennös yliopiston tai ammattikorkeakoulun antamasta tutkintotodistuksesta sekä toteutuneesta koulutusohjelmasta.

Edellä 10 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja todistuksista säädetään ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa. Edellä 11 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja todistuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Hakemuksen käsittely eräissä tapauksissa

Edellä 10 §:ssä tarkoitettulle hakijalle on ilmoitettava hakemuksen vastaanottamisesta sekä mahdollisesti puuttuvista asiakirjoista kuukauden kuluessa asiakirjojen vastaanottamisesta. Hakemus on ratkaistava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vaadittavien asiakirjojen esittämisestä.

3 luku

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ohjaus ja valvonta

Yleiset säännökset

15 §

Ohjaus ja valvonta

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yleinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa. Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo so-

siaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa toimialueellaan. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoiminnan valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto käsittelee sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvät asiat erityisesti silloin, kun kysymyksessä on:

1) periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia;

2) asia, joka saattaa edellyttää 20 §:n 2 momentissa tai 25 §:ssä tarkoitettujen turvaamistoimenpiteiden tai seuraamusten antamista;

3) asia, jota aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa on sosiaalihuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

16 §

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto pitää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) mukaisten valvontatehtävien hoitamiseksi. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatetaan henkilötietolakia (523/1999).

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) sosiaalihuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, kotiosoite, rekisteröintinumero, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen samoin kuin oikeus käyttää sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) tiedot sosiaalihuollon ammattihenkilön suorittamasta sosiaalialan ylemmästä ammattikorkeakoulututkinnosta, ammatillisesta lisensoititutkinnosta ja korkeakoulutettujen erikoistumiskoulutuksista;

3) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston sosiaalihuollon ammattihenkilölle tämän lain mukaisesti antama huomautus sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- tai vankeusrangaistuksesta tai viraltapanosta;

4) sellaisen laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattiin opiskelevan henkilön tai muun tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimivan henkilön, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on antanut valvontatoimenpiteenä huomautuksen, kirjallisen varoituksen tai turvaamistoimenpiteen, nimi, henkilötunnus ja koti-osoite, sekä tiedot edellä tarkoitettusta valvontatoimenpiteestä.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja 4 kohdassa tarkoitettuja turvaamistoimenpiteitä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja sekä 4 kohdassa tarkoitettuja huomautuksia tai kirjallista varoitusta koskevat tiedot poistetaan rekisteristä, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjalaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa.

17 §

Tietojen antaminen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on salassapitosäännösten estämättä annettava 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja aluehallintovirastolle sen laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä antaa viranomaiselle sekä sosiaali- ja terveydenhuol-

lon työnantajalle ja toimintayksikölle tietoja tämän lain 16 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta rikoksen seuraamuksesta työhön liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

18 §

Julkinen tietopalvelu

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön nimestä, rekisteröintinumeroista, syntymävuodesta ja ammattihenkilön ammattipätevyydestä sekä ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamisesta (*julkinen tietopalvelu*).

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakupöytäkirjoitusta rekisteröidyn nimeä tai rekisteröintinumeroa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on poistettava sosiaalihuollon ammattihenkilöä koskevat tiedot julkisesta tietopalvelusta välittömästi sen jälkeen, kun se on saanut tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön kuolemasta tai kun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeus on poistettu tai ammatinimikkeeseen käyttö on kielletty.

19 §

Ammattitoiminnan asianmukaisuuden selvittäminen

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemätön toimimaan ammatissaan, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön lääkärintarkastukseen tai sairaalatutkimuksiin (*ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittäminen*).

Jos on perusteltua aihetta olettaa, että sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamistiedoissa tai ammattitiedoissa on puutteita, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattitaitojen tai -tietojen tutkimiseksi työkokeiluun, työnäytteeseen tai kuulusteluun (*ammattitaidon selvittäminen*).

Ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittämisestä ja ammattitaidon selvittämisestä syntyneet kustannukset korvataan valtion varoista.

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö ei suostu 1 tai 2 momentissa säädettyyn selvittämiseen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattiaan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinimikettä.

20 §

Seuraamukset virheellisestä menettelystä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa seuraamuksen sosiaalihuollon ammattihenkilön virheellisestä toiminnasta, jos sosiaalihuollon ammattihenkilö:

- 1) laiminlyö 4—6 §:ssä säädetyn velvollisuuden;
- 2) suorittaa tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä selvästi riittämättöminä;
- 3) toimii ammatinimikkeen muuten olennaisesti virheellisesti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa:

- 1) antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle tarkempia määräyksiä ammatinimikkeen varten;
- 2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määrääjäksi tai toistaiseksi taikka poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määrääjäksi tai toistaiseksi;
- 3) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinimikettä määrääjäksi tai toistaiseksi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei

anna aihetta 2 momentissa tai jäljempänä 25 §:ssä mainittuun toimenpiteeseen, kiinnittää sosiaalihuollon ammattihenkilön huomiota asianmukaiseen ammattitoimintaan tai kehottaa häntä korjaamaan todetun puutteen tai epäkohdan taikka antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle huomautuksen vastaisen varalle. Tässä momentissa tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen tai huomion kiinnittämiseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyä 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, vain mikäli ammattihenkilön virheellinen toiminta tai tehtävien laiminlyönti ovat luonteeltaan vakavia eivätkä ammattihenkilölle annetut lievemmat seuraamukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

21 §

Kykenemättömyys toimia ammatissa

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteen väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn perusteella taikka perustellusti todetun ammattitaidottomuuden vuoksi kykenemätön toimimaan sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatissa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi päättää 20 §:ssä säädetystä toimenpiteestä.

22 §

Ammattitoiminnassa tehty rikos

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, jonka hän on tehnyt ammattitoiminnassaan ja rikoksesta ilmenevien seikkojen perusteella voidaan epäillä, että ammattitoiminnan jatkaminen vaarantaisi asiakasturvallisuutta, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta

tai poistaa sen toistaiseksi taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä toistaiseksi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

Jos edellä tarkoitettusta rikoksesta ilmenevät seikat ja siihen liittyvät olosuhteet ovat erittäin raskauttavat, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden pysyvästi tai kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä pysyvästi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

23 §

Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet

Käsitellessään 19—22 §:ssä tarkoitettuja asioita Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi asiakasturvallisuuden niin vaatiessa väliaikaisesti rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammatia tai kieltää väliaikaisesti nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

24 §

Ammatinharjoittamisoikeuden rajoittaminen tai poistaminen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden poistaminen ammattihenkilön omasta pyynnöstä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi sosiaalihuollon ammattihenkilön omasta pyynnöstä rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poistaa nimikesuojatun ammattihenkilön omasta pyynnöstä oikeuden käyttää asianomaista ammattinimikettä.

25 §

Kirjallinen varoitus

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on ammattitoiminnassaan menetellyt vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä taikka syyllistynyt tehtävässään muutoin virheellisyyteen tai laiminlyöntiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa hänelle kirjallisen varoituksen.

26 §

Ammatinharjoittamisoikeuden taikka ammattinimikkeen käyttöoikeuden palauttaminen

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilöltä on poistettu ammatinharjoittamisoikeus määräajaksi tai toistaiseksi taikka sitä on rajoitettu taikka häntä on kielletty käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on hakemuksesta palautettava ammatinharjoittamisoikeus, poistettava sen rajoitus tai palautettava ammattinimikkeen käyttöoikeus, kun ammatinharjoittamisoikeuden poistamisen tai rajoituksen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisen aiheuttanut syy on lakannut. Hakijan tulee liittää hakemukseensa selvitys edellä tarkoitetun syyn lakkaamisesta.

4 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, sosiaali- ja terveyden-

huollon toimintayksiköltä, Potilasvakuutuskeskukselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

28 §

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen tulee viipymättä lähettää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle jäljennös päätöksestään, jolla se on määrännyt sosiaalihuollon ammattihenkilölle sakko-, vankeus- tai muun rangaistuksen sellaisen rikoksen johdosta, johon sosiaalihuollon ammattihenkilö on syyllistynyt ammattitoiminnassaan.

29 §

Kuulutus virallisessa lehdessä

Rajoitetusta, poistetusta, kielletystä tai palautetusta ammatinharjoittamisoikeudesta taikka sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisestä tai sen palauttamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on viipymättä kuulutettava Virallisessa lehdessä.

30 §

Muutoksenhaku

Edellä 19 §:ssä, 20 §:n 1 momentissa ja 21—23 ja 25 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea oikaisua siten kuin hallintolainkäyttölaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 19—23 ja 25 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutos-

ta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölais-
sa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätök-
seen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos
korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-
virasto ei ole antanut päätöstä 14 §:ssä säädetys-
sä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Vali-
tuksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuk-
sen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituk-
sen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu
päätös. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvon-
taviraston on ilmoitettava valitusviranomaiselle
päätöksen antamisesta. Tässä momentissa tar-
koitetun valituksen tekemiseen ja sen käsitte-
lyyn sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyt-
tölaissa säädetään.

Edellä 19—23 ja 25 §:ssä tarkoitettuja pää-
töksiä on noudatettava muutoksenhausta huoli-
matta.

31 §

Neuvottelukunta

Valtioneuvosto asettaa kolmeksi vuodeksi
kerrallaan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on
antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita sosiaalihuol-
lon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammatti-
toiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteis-
työstä.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävis-
tä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sella.

32 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 . Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-
virastolla tulee olla tämän lain 16 §:n mukainen
sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusre-
kisteri 1. päivään elokuuta 2016 mennessä.

Henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen
henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista an-
netussa laissa (272/2005) ja sen nojalla annetussa
valtioneuvoston asetuksessa säädetty kelpoi-
suus, on oikeutettu toimimaan mainitussa laissa
säädetyn mukaisesti sellaisessa sosiaalihuollon
ammattihenkilön tehtävässä, joka edellyttää tä-
män lain mukaista laillistamista. Oikeus toimia
sosiaalihuollon ammattihenkilönä on voimassa
siihen saakka, kunnes hänen hakemuksensa tä-
män lain mukaisena laillistettuna ammattihenkil-
önä on ratkaistu, kuitenkin enintään 31. päi-
vään joulukuuta 2017 saakka. Sosiaali- ja ter-
veysalan lupa- ja valvontaviraston on ratkaista-
va hakemus harjoittaa laillistetun ammattihenkil-
ön ammattia viimeistään kuuden kuukauden
kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen
henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista an-
netussa laissa säädetty kelpoisuus, voi toimia suo-
rittamansa koulutuksen ja tämän lain 3 §:n 2 mo-
mentin nojalla annettavan valtioneuvoston ase-
tuksen mukaisena nimikesuojattuna ammatti-
henkilönä enintään 31. päivään joulukuuta 2017
saakka, jollei häntä siihen mennessä ole merkit-
ty sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusre-
kisteriin nimikesuojattuna ammattihenkilönä.
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviras-
ton on merkittävä henkilö keskusrekisteriin vii-
meistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun
16 §:n mukaiset tiedot ammattihenkilöstä on il-
moitettu lupa- ja valvontavirastolle ja virasto on
todennut henkilön koulutuksen täyttävän 3 §:n
2 momentissa tarkoitettua valtioneuvoston ase-
tuksessa edellytetyt vaatimukset.

Tämän lain voimaan tullessa sosiaalihuollon
amatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuk-
sista annetun lain ja sen nojalla annetun asetuk-
sen mukaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävä
henkilö täyttää tässä laissa säädetty ammatinhar-
joittamisoikeuden myöntämiselle tai ammattini-
mikkeen käyttöoikeuden rekisteröinnille asetet-
tut koulutusvaatimukset.

Laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 927/2011 ja 3 §:n 1 momentti laissa 1068/2009, seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Viraston tehtävänä on huolehtia:

1) terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994), sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (/), kansanterveyslaissa (66/1972), työterveyshuolto-laissa (1383/2001), erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989), terveydenhuoltolaissa (1326/2010), mielenterveyslaissa (1116/ 1990), yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990), tartuntatautilaissa (583/1986), sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007), sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007), sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011), kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977), terveydensuojelulaissa (763/1994), alkoholilaissa (1143/1994), tupakkalaissa (693/1976), geenitekniikkalaissa (377/1995) ja terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010) sille säädetystä lupahallinnosta, ohjauksesta ja valvonnasta;

3 §

Lautakunnat

Virastossa on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta sekä raskauden keskeyttämis- ja sterilöimisasioiden lautakunta. Lautakuntien asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä sekä toiminnan muusta järjestämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Tietojen antaminen

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, potilasvahinkolautakunta, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittava yhteisö tai laitos, yksityisten sosiaalipalvelujen tuottaja sekä apteekki ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta virastolle 2 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2015